Taxa poştală plătită în numerar conf. aprob. Dir. G-le P. T. T. No 120228/932

No. 29 JEAN DE LA HIRE 5 Lei

Cei trei cercetaşi

REVISTĂ DE AVENTURI EXTRAORDINARE
APARE SĂPTĂMÂNAL SÂMBĂTA

Strâmtoarea Magellan

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL" BUCUREŞTI

Tragerea premiilor

oferite deslegătorilor jocului

„Cei trei cercetaşi“

Vineri 14 Aprilie a. c. la ora 11.30 dim., s'a făcut în sala de festivităţi a ziarului „Universul“ şi în prezenţa unui numeros public, tragerea premiilor oferite deslegătorilor jocului „Cei trei cercetaşi“.

Au câştigat:

Premiul I lei 5000 Manea Constantin, Constanţa, str. Ioan Lahovary, 74.

Premiul II lei 3000 Alexandru Gh. Radu, Călăraşi, str. Mihai Cogălniceanu, 17.

Premiul III lei 2000 Barbosu Octavian, Cluj, str. Bolintineanu, 11.

STRAMTOAREA MAGELLAN

CAPITOLUL I

Țara de foc

Strâmtoarea Magellan e un canal foarte neregulat, care desparte extremitatea de sud a continentului american de vastul grup de insule ce formează Țara de Foc.

Ea pune în comunicație Atlanticul cu Pacificul.

In unele puncte are o lărgime de 33 kilometri; într'altele coastele se apropie la 4 kilometri.

Orașul Punta-Arenas, capitala teritoriilor Chiliene ale provinciei numită Magellan, se găsește într'unul din punctele cele mai largi ale canalului, cam la mijlocul desvoltărei sale longitudinale și aproape în fața sa, spre vest, canalul face un cot, care pătrunzând în cea mai mare insulă din grupul numit Țara de foc, formează un fel de lac intern lung de 100 kilometri și larg de 50—60.

Intr'o după amiazi cețoasă în care soarele încerca zadarnic să străbată printre nori, cari întunecau aproape incontinuu ținutul, o goeletă zbura împinsă de vânt spre sudul acelui lac interior.

Nu era de cât la câțiva metri de coasta Țării de Foc pe care o ocolea în căutarea unui loc mai prielnic pentru a acosta. Era coasta cele mai mari insule din arhipelag, aceea care de fapt, se numește Țara de Foc, căci celelalte mai mici poartă numiri diferite.

Pe punte, lângă cârmă, Raimond, Marius și Jan Bart în uniforma lor de cercetași, dar înfășurați în niște mantale lungi și largi, stau rezimați de parapet.

Zomba, înfășurat și el în manta, ședea jos pe punte, ascultând fără a lua parte la conversația dintre tinerii săi stăpâni și un personaj de statură înaltă, roșcovan la față, care sta în picioare între ei și cârmă.

La cârmă era un omuleț slab cu ochii vii și barba căruntă; căpitanul Carazas, comandantul goeletei.

Celălalt era primarul orașului Punta Arenas, Ramon Tomé.

Căpitanul trimisese pe pilot la pupă luându-i el locul la cârmă, de oarece cunoștea foarte bine coastele insulei.

Făcuse înconjurul lumii, învățând cu multă ușurință limbile țărilor pe unde trecea, așa că vorbea perfect italienește.

— Mii și mii de tunete ! Afurisita asta de ceață mă împiedică să găsesc micul golf adăpostit de vânturi în care am ancorat acum vreo zece ani !

— Oho ! răspunse Roman Tomé, tot în italienește dai mai puțin bine și cu un puternic accent spaniol. Până la noapte, cred, că o să'l găsești !

— Trebuie neapărat; căci de nu, am fi nevoiți să întoarcem spatele uscatului și să înoptăm în mijlocul golfului. Nu e tocmai plăcut, cu vântul și curenții cari riscă la fiece clipă să ne izbească de cine știe ce stâncă.

La naiba ! observă Marius, dacă apa o fi rece cum e aerul, nu mi-ar plăcea să fac o baie la noapte. Eu unul sunt înghețat deabinelea. !

— Și când te gândești că afară de mantalele astea groase mai avem pe noi și tricouri de lână!

— Ehe ! dragii mei, întrerupse căpitanul, cred c'o să mai puneți încă o flanelă când vom fi în Țara de Foc.

Nu că frigul ar fi prea mare, dar e atât de umed, încât ți se pare că apa îți pătrunde prin toți porii.

— Plăcută țară ! zise Raimond zâmbind.

— Plăcută, într'adevăr ! afirmă căpitanul, cu un aer convins. Să vedeți pe locuitori! Aștia zic și eu că sunt sălbatici ! In mijlocul lor ți se pare că trăești în epoca preistorică.

— Mi se pare c'am citit, zise Jan Bart, că locuitorii din Țara de Foc fac parte dintr'o specie umană din cele mai înapoiate de pe scara socială.

— La naiba ! puteți spune chiar că sunt pe ultima treap-

în a acestei scări! Vă asigur că maimuțele expuse în grădinile zoologice sunt mult mai civilizate!

Aceste cuvinte sporeau și mai mult curiozitatea celor trei tineri.

In timpul acesta, se auzi glasul pilotului, care făcea de sentinelă la pupa vasului strigând o comandă și căpitanul, cu un aer satisfăcut mișcă puțin roata cârmii spre dreapta.

In acelaș timp strigă cu voce sonoră:

— Strângeți brigantina!

Aceasta e vela sau pânza în formă de trapez, care se găsește în partea dinnapoi a vasului.

Marinarii năvăliră pe punte și într'o clipă, — fiecare la postul său, unii urcându-se pe catarge, alții apucând parâmele, — traseră jos vela și o strânseră. Nemai având întinse decât velele pătrate și cele triunghiulare, goeleta se plecă la babord, zburând pe luciul apei spre golful, care se zărea acum prin perdeaua de nori, strâns între stâncile de pe țărm.

După câteva minute, goeleta pătrunse între stânci și velele sale ne mai fiind în bătaia vântului se desumflară, căzând moi dealungul catargelor.

Goeleta era adăpostită de un mal stâncos înalt de vreo 30—40 de metri. Apa era liniștită și manevra ancorării fu executată cu preciziune și iuțeală.

— Nu vom debarca astă seară, declară Raimond.

— Nu, confirmă căpitanul, care cedase locul timonierului, în curând o să înopteze și n'ar fi prudent să debarcăm. Veți dormi pe bord, iar mâine de dimineață veți debarca.

— Vom debarca, vreți să spuneți d-le căpitan! exclamă Jan Bart.

— Mii de pipe! ne veți însoți! Nu v'ați schimbat gândul, cred? zise Marius.

— Nu, nu vă voi însoți, dar voi veni după d-voastră.

— Nu, nu, nu! protestă primarul, dragul meu Carazas, o să vii cu noi. De ce să vii pe urmă?

— Pentrucă ași voi, înainte de a pleca, să inspectez puțin fundul corăbiei, care îmi pare că a suferit o mică avarie în timpul cât am străbătut strâmtoarea.

— Dar asta o poate face secundul dumitale, insistă Ramon Tomé.

— Ai dreptate. Viu cu voi.

Și căpitanul, ridică din umeri cu un aer rezemnat. In realitate murea de dorință să ia parte la expediție.

In călătoriile sale anterioare acostase de mai multe ori, dar nici odată nu pătrunsese în interiorul insulei mai mult de patru kilometri.

De data asta, era vorba s'o viziteze de la un capăt la altul, iar după aceea hotărâse să se întoarcă singur pe bord, spre a porni cu goeleta înapoi dar pe alt drum de cât cel făcut la venire.

Se ocupă deci cu amănuntul de operațiile de ancorare ale vasului, care se numea „Intrepidul" și nu părăsi puntea de cât când fu sigur când nici chiar o furtună nu l'ar fi putut primejdui.

După aceia se duse în sala de mâncare, unde'l așteptau ceilalți și tot timpul mesei nu vorbiră decât de insulă și de locuitorii ei.

Aceștia, numiți fuegani, locuiesc în mare parte în insula cea mare și la extremitatea continentului.

Sub un cer vecinic posomorât, pe un pământ acoperit de o perdea de ceață și expus la toate intemperiile, în mijlocul unui frig intens, acea populație de desmoșteniți duce o viață primitivă și mizerabilă.

Pescari sau vânători, indigenii aceștia își petrec viața în bărci sau prin păduri, servindu-se de instrumente, arme primitive făcute din oase sau din pietre, pe care numai îndemânarea lor de a le mânui le fac primejdioase.

N'au nici un soi de organizație socială, nici religie, nici vreo industrie casnică.

Sînt niște animale, care vorbesc, inferioare, în unele privințe, chiar animalelor.

Trăiesc în aglomerații de bordeie făcute din noroi uscat, sau prin cavernele naturale și se războiesc în continuu între dânșii.

Când vreuna din acele cete de oameni, au norocul să ucidă câteva foce, strângând astfel o provizie mai mare, celelalte se învoesc ca s'o atace. Și când pun mâna pe pradă se cert apoi între ei.

Furtul, omuciderea, cele mai feroce instincte sunt pentru ei, lucruri firești, în contra cărora nu există nici o lege. Unica lor lege e aceea a celui mai tare.

Marius, Raimond, Jan Bart și chiar Zomba se interesau mult de aceste amănunte, date de Carazas și confirmate de Ramon Tomé.

Inainte de a se duce la culcare, căpitanul le povesti câteva din aventurile avute în cursul a douăzeci de ani de navigație pe mările globului.

Iar noaptea cercetașii văzură în vis fuegani, foce și acei ursuleți, mici de statură, dar foarte muschiuloși și cruzi cari se găsesc încă prin pădurile mai dese ale Țării de Foc.

Fusese hotărât ca nici unul din marinari să nu ia parte la expediție de oarece prezența lor era necesară pe goeletă, pentru cazul când o furtună puternică ar fi silit-o să iasă în largul mării, unde ar fi fost mai ferită de cât în acel golf.

Dealtminteri căpitanul avea cea mai mare încredere în secundul său și în echipajul, care'l însoțea de ani de zile.

CAPITOLUL II

Naufragiații de pe „Steaua de onoare"

La șapte de dimineață cercetașii și Zomba, înarmați și purtând în spate ranițele pline cu provizii se găseau pe punte unde se întâlniră cu primarul și căpitanul echipați și ei cu arme și provizii.

După ce primi ultimele instrucțiuni de la căpitan, secundul dete ordin ca o șalupă să fie lăsată în mare.

Și cei șase exploratori se instalară într'însa pe când marinarii se pregăteau ca s'o scoboare în apă.

Impinsă de vâslele a patru marinari, șalupa se îndreptă spre malul care era la câțiva metri numai.

Călătorii acostară la o mică plajă care urca în pantă ușoară spre malul stâncos dar nu prea înalt pe culmea căruia ajunseră în câteva minute. De acolo, sus, salutară cu strigăte sonore pe marinarii și ofițerul rămași pe bordul goeletei și în șalupă.

Din vârful unui catrg, căpitanul văzuse, în interiorul insulei, licărind apele unui fluviu, care apoi, dispărând îndărătul stâncilor, se arunca probabil, în mare în vreun punct pe care nu'l puteau vedea de pe goeletă. Judecând după configurația solului, era desigur un torent care forma vreo cascadă.

Urcându-i cursul desigur că ar fi dat de regiuni locuite; căci toate ființele omenești au instinctul de a se apropia de cursurile de apă, care servesc chiar în cele mai de jos straturi sociale la mii de întrebuințări în viața de toate zilele.

Ajunseră în adevăr la torent, care scobora din munti

dar după o oră de urcuș se găsiră pe un podiș foarte lung pe care era ușor de umblat.

Pădurile alternau cu regiunile pietroase.

Merseră așa, fără să întâlnească nici țipenie de om sau de animal, până la amiazi, când foamea îi făcu să se oprească.

Marius și Zomba preparară în grabă un prânz, după care nu se odihniră, căci în clima aceea friguroasă era mai plăcută mișcarea de cât imobilitatea.

O luară dealungul torentului, care-și croise o albie adâncă, în fundul căreia apele clocoteau. Zomba pornise înainte, pierzându-se în desișurile în care pătrundea fluviul.

Il văzură deodată reapărând și strigând.

— Găsit sat !

— Bun ! zise căpitanul. Să înaintăm și să facem cunoștință.

Fueganii vorbesc o limbă rudimentară, care se aseamănă cu acea a patagonilor. Carazas cunoștea pe aceasta din urmă îndeajuns ca să se poată înțelege. Și-apoi gesturile ar fi completat restul.

Nici o teamă nu domnea în inimile călătorilor.

Străbătând cu iuțeală pădurea ajunseră la o deschizătură care se lărgea într'o vale lungă, în fundul căreia curgea fluviul ; iar pe pantă se zăreau vreo treizeci de colibe de pământ, toate rezimate în mod uniform de doi sau trei arbori cu crăcile aproape goale.

Exploratorii se opriră în acea poziție excelentă pentru a examina și studia satul.

Printre colibe circulau oameni de statură mijlocie, în aparență plăpânzi, dar foarte mușchiuloși în realitate și cu o solidă structură osoasă ; erau aproape goi, căci pieile de animale nu-i acopereau decât foarte puțin. In pragul caselor se vedeau femei cu părul lung, înconjurate de copii cari se jucau între ei.

In mijlocul satului se vedea un foc mare al cărui fum era răspândit de vânt în întreaga vale. Zgomote confuze vădeau o oarecare activitate.

Dar încetară brusc și vreo sută de indigeni se strânseră în jurul focului, îndată ce fură semnalați străinii de pe coasta văiei.

Până și femeile se sculară de jos și copii alergau curioș. din toate părțile.

— Să ne scoborâm, propuse căpitanul, care luase în mod natural comanda.

Și cum se vedea foarte bine că nici un indigen nu era narmat, nici un călător nu puse mâna pe armă.

Și cu pași liniștiți ca de plimbare, ajunseră la capătul satului.

Un fel de drum natural ducea spre focul din mijlocul colibelor.

Din mulțimea sălbaticilor eși un individ, care era ceva mai acoperit decât ceilalți și ținea în mână un baston lung și grosolan cioplit ; era desigur șeful tribului.

Călătorii se opriră și când el fu la câțiva pași, căpitanul înaintă și spuse câteva cuvinte într'o limbă neînțeleasă pentru însoțitorii săi.

Dar, fueganul înțelese căci făcu o strâmbătură, care voia să fie un surâs, și pe care, cercetașii, obișnuiți să studieze fizionomiile, îl găsiră ipocrit.

Raimond se întoarse spre camarazii săi :

— Șeful ăsta nu-mi place ; are o mutră urîtă.

— Cui i-o spui ! zise Jan Bart .

— Mii de pipe ! Tipii ăștia sunt desigur războinici și își iau aerul ăsta blând, care nu-mi miroase de loc a bine.

Căpitanul, care auzise le spuse :

— Stați liniștiți, băeți. Ochii individului ăstuia au și făcut inventarul armelor noastre și își dă seama de forța noastră.

Putem înainta în toată liniștea. Dac'ați vrea să stați aci până mâine, ați putea studia în voie obiceiurile fuegane.

— Are dreptate căpitanul, confirmă Ramon Tome.

— De acord, zise Raimond. Și-apoi, d-le căpitan, d-ta comanzi. Noi ne supunem fără restr'icție.

Căpitanul vorbi iarăși cu șeful, care-l luă de mână și amândoi ajunseră în mijlocul satului.

Când fură la câțiva pași de mulțime, șeful ridică brațul și rosti câteva cuvinte cu voce puternică și imperioasă. Mulțimea răspunse prin aclamații, care desigur se adresau străinilor, apoi dispăru în interiorul colibelor.

La un gest al șefului, europenii, primarul și Zomba se așezară pe pietrele puse în acest scop în jurul focului.

Șeful se așeză la cealaltă extremitate.

Și câteva minute fu o tăcere generală.

Tinerii și bunul Zomba priveau în jur uimiți de murdăria în care era satul. Murdării de tot felul, schelete de animale, stârfuri și piei în putrefacție erau prin toate colțurile, până și pe pragul colibelor, iar indigenii în loc de a le îndepărta cu piciorul, călcau pe ele fără nici o scârbă.

Copii, cari se apropiaseră încetul cu încetul formând un cerc în jurul străinilor, erau absolut goi, dar aveau pe corp un strat de murdărie și de noroi atât de gros încât de sigur îi apăra de frig.

— Mii de pipe! știu că sunt murdari... zise Marius.

Dar în clipa aceea șeful sălbaticilor scoase un strigăt gutural și imediat își făcură apariția mai mulți indigeni cari aduceau pe nu soi de tăvi formate dn bucăți de piele întinse între două vergele de lemn, diverse lucruri de mâncare ca : pește afumat, carne friptă cu sânge, rădăcini fierte în recipiente de lemn : în scurt, un prânz complet după moda indigenă.

Călătorii cari mâncaseră destul de bine la amiazi, nu mai aveau poftă de mâncare, dar căpitanul îi sfătui să nu nemulțumească pe indigeni.

Și astfel gustară din toate, silindu-se să-și învingă scârba. Pe când mâncau priveau în jurul lor și în special pe șef, a cărui fizionomie era absolut lipsită de expresie : pielea decolorată și murdară ; părul unsuros, ochii mici și vicleni ; totul într'însul era desgustător.

In jurul conmesenilor, indigenii ședeau în semi cerc pe când femeile și copiii, în spatele lor, priveau curioși, forfotind încoace și 'ncolo. Păreau că nici nu simțeau frigul. Erau, de sigur, obisnuiți. In schimb, călătorii tremurau de le clănțăneau dinții, cu tot focul.

Și Raimond care se plictisea întocmai ca și camarazii săi se întoarse la Carazas, zicându-i :

— Mai rămânem aici ?

— Da, zise căpitanul, am spus șefului că vom sta până mâine de dimineață și nu cred c'ar fi bine să plecăm înainte

— Mii de pipe ! nu e amuzant de loc ! exclamă Marius, care nu prea făcea complimente.

Și Ramon Tomé zise râzând :

— Vă veți distra acum, căci șeful mi-a spus că vă va da un spectacol de dansuri naționale. Supușii săi n'așteaptă decât un semnal spre a începe.

— Ei, mii de pipe ! să înceapă odată și dacă dansul lor o fi amuzant, vom lua și noi parte la el, ca să ne mai încălzim picioarele... eu unul am înghețat, v'o spun drept !

— Și eu tot așa ! confirmă Raimond.

Jan Bart dete din cap, râzând.

Zomba își arătă cei trezeci și doi de dinți și zise calm :

— Stai rău frig !

— Sculați-vă, zise căpitanul, poate ca asta va decide pe șef să dea semnalul.

Dar, în clipa în care cercetașii și Zomba se ridicau de jos se auzi un glas sugrumat de groază, care striga în italienește :

— Ajutor ! ajutor !

Căpitanul și primarul săriră și ei drept în picioare, privindu-se încremeniți.

Șeful, ridicându-se furios, se întoarse spre supușii săi strigând și gesticulând cu violență.

Toți sălbatecii se sculară agitând securile de lemn și silice pe care le aveau ascunse sub pieile ce le serveau de îmbrăcăminte.

— Oho ! ce însemnează asta ? exclamă căpitanul.

Din fericire, îndărătul exploratorilor nu era nimeni.

Se deteră înapoi câțiva pași ca să nu fie loviți de primele lovituri de secure și auziră din nou vocea tragică și misterioasă :

— Ajutor ! ajutor !

Atunci își deteră seama că veneau din coliba cea mai mare, care se găsea la șapte sau opt metri de foc, dincolo de mulțimea indigenilor.

Șeful dispăru în interiorul ei și eși apoi cu o suliță cu vârful de silice, scoțând un urlet sălbatic.

Indigenii înaintară spre străini urlând și agitând securile.

Carazas, fără a mai sta la gânduri scoase revolverul și

ochi pe șef a cărui statură întrecea cu un cap pe cenaiu. Trase. Un strigăt răsnuă și indigenii, întorcându-se, văzură pe șeful lor căzând cu fața la pământ și roșind pământul cu sângele lui.

Călătorii luară carabinele la ochi, așteptând un ordin al căpitanului. Dar, din fericire, nu fu nevoe. Femeile și copiii o luaseră la fugă într'o goană nebună; iar bărbații le urmară tot atât de grăbiți, pe când râsetele cercetașilor răsunau în spatele lor. De odată însă, acelaș strigăt de ajutor se auzi din coliba cea mare. Atunci, dând la o parte cu piciorul cadavrul șefului, care căzuse chiar în fața ei, căpitanul pătrunse înăuntru.

Dar, obscuritatea îl împiedică de a vedea ceva. Marius rare-l urmase, aprinse lampa electrică. Amândoi văzură atunci întins pe pământ și legat cu niște frânghii de un par central, un om în zdrențe, cu barba căruntă și murdară și cu o figură care exprima suferințe trecute și o subită fericire.

— Cine sunteți ? gemu el cu voce slabă.

Marius îi tăie numai decât legăturile.

Căpitanul, care în ciuda aspectului său debil, avea o putere puțin comună, luă pe prizonier pe sus și îl transportă în fața focului.

Prizonierul, înconjurat de noii veniți, își învinse însfârșit emoția și murmură :

— Mi-e foame !

Zomba își desfăcu numai decât sacul cu provizii și îi fete să mănânce.

Omul mâncă cu aviditate și după ce înghiți câteva pahaturi de rom, întrebă cu glasul ceva mai tare și mai liniștit:

— Dar cine sunteți ?

— Eu sunt comandantul goeletei „Intrepidul" din Punta Arenas, cu care am venit să explorăm regiunile mai interesante ale Țării de Foc, iar aceștia sunt primarul din Punta Arenas și trei cercetași italieni.

— Dumnezeu fie lăudat ! sunt salvat ! și poate că veți putea salva și pe câțiva dintre tovarășii mei.

— Ce vrei să spui ? întrebă Raimond.

— Nu ești singur ? întrebă Marius, pe când Jan Bart,

ingenuchiase lângă nefericit și îi desfăcu capetele de frânghie care-i rămăseseră în jurul mâinilor și al picioarelor.

— Nu; sau mai bine zis, nu eram singur acum câteva zile. Dar, ce s'a întâmplat mai târziu, vai! nu mai știu.

— Povestește-ne ce s'a petrecut insistă Carazas

Știi unde sunt camarazii dumitale?

Omul făcu un gest vag.

— Risipiți prin insulă!

Ramon Tomé, luând cuvântul cu obișnuia-i autoritate, observă:

— Dacă-l vom tot întreba și el nu ne va răspunde de cât prin frânturi de frază, n'o să aflăm nimic.

Făcu un semn lui Zomba și negrul se duse de luă câteva lemne dintr'o grămadă de lângă coliba principală și le aruncă în foc. Flacări înalte răspândiră în jur o căldură binefăcătoare.

Călătorii se așezară cu spatele spre foc ca să poată asculta pe prizonier.

Zomba primi însărcinarea de a veghea la întoarcerea indigenilor.

Bravul abisinian se supuse și, stând în picioare și privind în toate părțile, trăgea totuș cu urechea la cele ce povestea necunoscutul.

Acesta era un om de vre-o patruzeci de ani, dar părea mult mai bătrân din pricina suferințelor.

Căldura și mâncarea îi redeteră puțin puterile și privi cu recunoștință pe salvatorii săi.

— Acești tineri sunt cei trei cercetași cari au trecut Atlanticul cu aeroplanul?

— Da, răspunse primarul.

— Sunt îndoit de fericit, continuă omul, și mai emoționat, că datoreez libertatea mea curiozității care v'a împins să veniți prin aceste locuri, și fără de care aș fi fost mort; astăseară chiar trebuia să fiu ucis.

— Ucis? strigă Marius.

Ramon Tomé făcu un gest spre a calma pe tineri. Atunci prizonierul începu să povestească înspăimântătoarea sa aventură:

— Eu sunt Giacomo Ferrandi, pilotul balenierei italiene „Steaua de onoare". Acum trei săptămâni intram în strâm-

toarea Magellan. Furtuna ne izbi de o stâncă din Țara de Foc. Cu mare greutate ajutarăm pe căpitan să debarce tot echipajul. Era ora fluxului. Și cum furtuna era în toi și vasul nostru risca în fiece moment să fie sfărâmat, debarcarăm fără arme și fără provizii.

Abia puseserăm piciorul pe pământ și un grup de vre-o sută de fuegani ne înconjurară. Ei asistaseră la naufragiul nostru din dărătul stâncilor. Ne ținură acolo toată noaptea, după ce ne maltratară; a doua zi, în timpul refluxului năvăliră spre vas și îl prădară.

Apoi îl incendiară, iar pe noi ne luară cu dânșii.

Am navigat adesea prin aceste regiuni și cunosc limba acestor sălbateci.

Debarcasem de mai multe ori chiar împreună cu alți camarazi, fără să fim atacați. E drept, că atunci eram înarmați și le impuneam respect.

Dar, de data asta, istoviți de lupta împotriva furtunii, nemâncați de douăzeci și patru de ore, fără arme, zgribuliți de frig și găsindu-ne douăzeci și doi în contra a o sută, am căzut imediat prada lor.

După convorbirile lor aflarăm că întregul ținut era bântuit de foamete!

— Foamete! întrerupse Marius. Ne-au dat să mâncăm chiar mai adineaori.

— Ce v'au dat? întrebă naufragiatul, privindu-l

— Pește afumat, carne rău friptă.

Pe chipul necunoscutului se răspândi o expresie de nespusă oroare, care făcu pe cei din jur să se înfioare.

— Explică-te! strigă Raimond.

— Vai! reluă omul cu glasul tremurător... carnea... Dar, nu putu continua. Un gând grozav năvăli în mintea celor cari-l ascultau.

Se priviră, ne îndrăsnind să creadă ceea ce bănuiau.

— Explică-te! explică-te odată! insistă Raimond.

— Ei bine, carnea pe care ați mâncat-o... ati mâncat într'adevăr?...

— Da, Da...

— Ei bine, era carne de om.

Albii rămaseră țintuiți locului de oroare. Zomba scuipă, făcând o strâmbătură grozavă, de desgust

— Nu se poate ! strigă Jan Bart.

— Vai ! E sigur !

Peștii erau desigur un rest din proviziile de anul trecut. Dar, carnea nu putea proveni de cât de la vreunul din nenorociții mei tovarăși ; căci am auzit pe indigeni spunând că de șapte luni nu mai vânaseră nimic, nici un urs, nici o focă.

Ascultați :

Fueganii, după ce ne-au prins, ne-au adus aci. Chiar în piața aceasta am asistat tremurând de groază la asasinarea a doi din tovarășii mei și îi văzui apoi frigându-i și împărțindu-și-îi între ei cu urlete fioroase.

După câteva ore sosiră și alți indigeni, din diferite puncte ale insulei și, într'o mare adunare, hotărâră să-și împartă prizonierii, luând câte doi de fiecare trib.

Căpitanul vasului și cu mine am fost luați de tribul pe care l'ați pus pe fugă.

Sărmanul a fost ucis acum patru zile și mâncat. Eu trebuia să sufăr aceeași soartă astă seară.

Se opri, pe când lacrimile îi curgeau din ochi.

Nimeni nu putea vorbi.

— Câți or mai fi trăind dintre sărmanii mei tovarăși ? Unde i-or fi dus ?

De când am fost adus aci, am stat închis în coliba aceea fără să mă pot mișca, hrănindu-mă cu rădăcini pe care nu le mistuiam și cu pești, pe cari nu-i puteam înghiți din pricina mirosului desgustător.

Văzând că nu reușeau să mă îngrașe, au hotărât să nu mai aștepte.

— Dar Fueganii nu sunt de rassă canibală ! declară Carazas.

— Știu și eu asta ! Dar, în caz de foamete, ca în momentul de față, nu ezită să se lupte între dânșii și să mănânce cadavrele celor căzuți.

Sosind la un moment critic am fost pentru ei o adevărată mană cerească.

Probabil că după ce ne vor fi mâncat pe toți, aveau să recurgă iarăși la lupte între dânșii spre a-și procura oribila hrană.

Oroarea acestei povestiri nu se risipi ușor.

Marius zise deodată.

— E zadarnic acum să ne mai gândim la cele întâmplate. Trebuie să căutăm imediat pe supraviețuitorii naufragiului, dacă mai sunt încă în viață.

— Să explorăm imediat insula, propuse Raimond. Să scotocim fiecare sat, ca să liberăm pe cei ce au mai rămas.

— Toți oamenii echipagiului sunt italieni. Dar, căpitanul îmbarcase și doi băețași ai săi de câte zece ani, doi gemeni, a căror mamă a murit anul trecut lăsându-i fără nici o rudă, afară de tatăl lor.

Ei navigau cu noi, învățând meseria de marinari și cu toate rugămințile noastre, sălbaticii aceștia n'au vrut să-i lase cu noi, ci i-au lăsat celui mai mic trib al insulei.

— Trebue să-i căutăm înaintea celorlalți !

— Haidem ! să nu ami pierdem timpul, zise căpitanul, al cărui ochi se umpluse de lacrimi.

Te simți în stare să vii cu noi ?

— Desigur ! zise naufragiatul.

Eram foarte slab acum două ceasuri, dar acum mă simt în putere. Vedeți însă în ce stare'mi sunt hainele și n'am nici o armă.

— Iată mantaua mea, zise Marius. Când umblu, n'am nevoie de ea. Ia și carabina și securea mea.

Mie'mi ajunge cuțitul de vânătoare și revolverul.

Milanezul, mai impulsiv, pusese în practică gestul la care camarazii săi se gândiseră.

Omul primi cu recunoștință.

Ramon Tomé întrebă :

— In ce parte o fi tribul care a luat pe băeți ?

— Soarta lor m'a îndurerat atâta în cât m'am interesat mai mult de dânșii. Și sunt sigur că tribul, care a luat pe Andrea și Orlando a urcat spre dreapta pe stâncile acelea din fundul văii.

— Ar trebui să prindem vreun indigen, zise Marius, și să-l facem fie cu forța, fie de bună voie, — în schimbul unor promisiuni, — să ne conducă la acel trib.

— Ideea e bună ! aprobă căpitanul.

— Atunci, iute la lucru.

Pe când veți pregăti aci totul pentru plecare eu și cu

Zomba ne vom duce în pădure ca să prindem un indigen, fie bărbat, fie femee.

— Ai dreptate ; desigur că așteaptă, ascunși în pădure, ca să ne depărtăm, zise Raimond.

— Dar, fiți prudenți ! recomandă Jan Bart.

Ar fi mai bine să vă însoțim !

— Nu, nu, i-ați face să fugă.

Noi doi, vom merge dealungul torentului și vom ajunge în marginea pădurii fără ca ei să ne observe. Surprinzându-i din coastă, vom înhăța pe cel d'intâi care ne va cădea sub mână și'l vom aduce aci. Dac'o făcea mofturi, Zomba îl va lua în spinare ca pe un miel, iar ceilalți nu vor îndrăsni să ne urmărească știind că sunteți aci și că ne puteți veni în ajutor.

— Planul e bun. Il aprob și puteți pleca zise căpitanul.

Intre timp cârmaciul naufragiat mânca spre a mai căpăta putere iar ceilalți vizitau colibele în căutarea a ceva care să le fie, poate, de folos.

Dar, nu văzură de cât bucăți de carne însângerată, pe care, — învingându-și scârba, — le strânseră și le îngropară într'o gaură săpată lângă foc, înfigând deasupra o cruce.

Ar fi în zadar, să insistăm asupra tragediei acestor scene; câteva cuvinte ajung spre a exprima toată oroarea lor.

CAPITOLUL III

Unde sunt ?

După o jumătate de oră terminară. Și cei cinci oameni în picioare, lângă focul aproape stins, așteptau pe Marius și pe Zomba.

— Trebuie să vie, de sigur, zise Raimond.

— Nu, adăogă Jan Bart. Nu le trebuie mai mult de o jumătate de oră ca s'ajungă în pădure și au trecut peste treizeci de minute.

—Să zicem treizeci și cinci, obiectă Ramon Tomé. Alte cinci ce s'ajungă la ascunzătoarea fueganilor ; și cinci ca să se apropie de unul din ei, prin viclenie. Cinci minute ca să'l prindă și să-l lege.

Deci, peste un sfert de oră îi vom vedea ivindu-se în marginea pădurii și alergând spre noi.

Calculul primarului era just și mai mult decât suficient.

Așteptară deci, cu un fel de curiozitate, fără îngrijorare ; din când în când unul din ei se uita la ceas.

Jan Bart zise deodată :

— Sfertul de oră a trecut !

— Trebuie să vie ! repetă Raimond.

Nimeni nu se îndoia de reușita întreprinderii.

Era un joc de copii pentru dânșii, cari avuseseră adesea ori ocazia să facă așa ceva.

Pericolul prezentat de fuegani era minim, de oarece aceștia nu dispuneau de cât de arme inofensive de la o distanță mai mare.

In cazul unui atac, Marius și Zomba ar fi tras și nu se auzise nici o detunătură.

Deci așteptau, fără să-și piardă răbdarea ; și Giacomo Ferrandi da amănunte asupra naufragiului balenierei, celor doi cercetași cari se interesau foarte mult de modul cum pierise acel vas italian.

Trecu încă un sfert de oră, fără ca nimeni să dea vreun semn de îngrijorare.

Dar, când Raimond se uită iarăși la ceas, găsi că întârzierea era mare și agravtă de faptul că nu se auzise nici cel mai mic zgomot.

Pentru prima oară simți o vagă îngrijorare.

— Nu ți se pare și ție că întârzie întrebă el pe Jan Bart.

— Tocmai așa mă gândeam și eu. Nu intră în obiceiul lui Marius, care de obicei termină lucrurile mai repede de cât ne așteptam noi chiar.

Pentru o întreprindere atât de simplă îmi pare că întârziază prea mult. Și totuși, dac'ar fi fost atacați am fi auzit detunăturile de armă.

Și cei trei bărbați mai maturi întorcându-se spre ei, își exprimară îngrijorarea.

— Ia spuneți, băeți, nu vi se pare extraordinar că nu s'au întors încă ? observă căpitanul.

— Asta spuneam și noi ! zise Raimond, întunecându-se la față. Li s'a întâmplat ceva desigur !

— Afară numai dacă indigenii, în loc de a se opri, or fi pornit înainte, observă Ramon.

In cazul ăsta Marius și Zomba urmărindu-i, s'au depărtat desigur mai mult.

Era o idee justă și liniștitoare, pe care însă un fapt o risipi numai de cât.

Discutând, cei cinci oameni începuseră să meargă, rămânând mascați de o colibă. Când trecură de ea, văzură toată populația aliniată, nemișcată în marginea pădurii, așteptând ca străinii să plece din sat.

— Dar iată-i colo pe indigeni ! strigă Raimond. Sunt toți acolo, nu-i vedeți ? Dar, atunci Marius și Zomba !

Nimeni nu vorbi. Priveau pe indigeni, cari nu manifestau nici o teamă.

Jan Bart fu de părere că așteptau, sau să fie urmăriți, sau să se poată înapoia la colibele lor.

Dar, atunci Marius și Zomba ?...

Era de neînțeles.

Dacă expediția lor reușise, capturaseră desigur un indigen.

Era deci extraordinar că nu eșiseră încă din pădure.

— Poate, fu de părere cârmaciul, — că vor să se îndoarcă prin fundul râpei ca să nu aibă vreo ciocnire cu indigenii, trecând prin pădure.

Și această presupunere era justă și liniștitoare.

Ideea emisă de căpitan corespunse părerii generale.

— Ei bine ! atunci să le eșim înainte.

— De acord ! răspunseră cercetașii.

— Cu atât mai bine, — adăogă cârmaciul, — căci e și direcția în care au fost duși cei doi copii.

— Inainte ! zise căpitanul.

Ne luând nici o precauțiune ca să nu fie văzuți, cei cinci călători porniră în sus, pe malul râului.

Și pe măsură ce se depărtau, vedeau pe fuegani scoborând cu prudență spre satul lor.

Nu se gândiră să se întoarcă brusc ca să prindă pe vreunul, căci desigur că asta i-ar fi făcut pe toți să fugă.

După calculele lui Ramon Tomé, într'o jumătate de oră ajunseră în fundul văii. De acolo văzură că indigenii se re-întoarseră la locuințele lor.

Priviră în jur.

Indărătul lor era satul și valea ; în dreapta râpa, în stânga pădurea semicirculară unde se găseau desigur Marius și Zomba.

In față, muntele râpos și plesuv a cărui culme se pierdea în ceață.

Drumul ce aveau să urmeze era acesta : să intre în pădure și să găsească urmele celor doi întârziați.

Dorința de a-i revedea se transformase în îngrijorare, mai ales când văzură că nu-i întâlneau nici în fundul râpei.

Își ziceau că li se întâmplase ceva.

Jan Bart nu-și pierdu timpul făcând presupuneri. Pătrunse printr'o deschizătură între două tufișuri, produsă desigur de trecerea celor doi tovarăși, și caută urmele precise ale acelei treceri.

După ce făcu câțiva pași văzu pe terenul umed urmele bocancilor cu cuie ai lui Marius și Zomba.

Atunci strigă înapoi :

— Raimond ! Domnilor !

Toți veniră în grabă și se luară după urmele, care se vedeau foarte lămurit.

Aveau presimțirea că se petrecuse ceva grav.

Absența inexplicabilă putea avea cauze foarte simple. Dar, cunoscând caracterul lui Marius și firea disciplinată a lui Zomba, le era imposibil să admită că dispariția lor era datorată unui motiv fără importanță.

După un sfert de oră, ajunseră într'un spațiu foarte vast, aproape rotund, având vreun kilometru în diametru. Terenul era pietros, fără umbră de vegetație, ca și când ar fi fost ars de un foc interior și pe care trecerea celor doi dispăruți nu lăsase nici o urmă.

După sfatul lui Jan Bart, o străbătură în linie dreaptă, după cum făcuseră, probabil, și ceilalți doi.

Dar începuse să se înopteze ; și când eșiră din luminiș abia se mai vedea.

— Avem lămpile electrice; să ne servim de ele spre a găsi urmele.

Și le aprinseră, fără a-și ascunde îngrijorarea.

Începea să-i tortureze gândul că cei doi tovarăși fuseseră surprinși și asasinați înainte de a fi avut timpul să scoată un strigăt sau să tragă un foc de revolver ; și se temeau să nu găsească dintr'o clipă într'alta urmele indiscutabile ale vreunei lupte.

Era vădit, că dacă fuseseră uciși, nu fuseseră lăsați pe teren, ci luați de agresorii lor.

Dar în cazul acesta, atacul nu se putea să fi venit din partea locuitorilor satului de unde plecaseră, de oarece aceștia păreau foarte liniștiți, pe când se înapoiau la colibele lor și n'aveau câtuși de puțin aerul că luaseră parte la vreo luptă.

Cercetările lor n'avură nici un rezultat. Iarba scurtă era uscată și foarte tare, formând un soi de covor elastic, pe care pașii nu lăsau nici o urmă: deci, nu puteau regăsi pe acelea ale celor doi dispăruți. Singură întâmplarea îi putea ajuta să-i găsească !

CAPITOLUL IV

Mormântul mobii

Marius și Zomba urmaseră dealungul văii absolut acelaș drum pe care apucaseră și tovarășii lor.

Se strecurau cu băgare de seamă, ascunzându-se în umbra pădurii, fără a face zgomot, spre a surprinde vreun fuegan înainte ca acesta să poată prinde de veste.

Erau siguri de reușită, de oarece întreprinderea li se părea foarte ușoară.

Dar, într'un anumit punct, spre a nu se descoperi, fură nevoiți să devieze spre dreapta și să pătrundă într'un desiș care nu făcea parte din pădurea propriu zisă.

Mergeau astfel de vreo zece minute când se pomeniră în față cu doi indigeni, un bărbat și o femee, cari ședeau jos, liniștiți și mâncau.

Se consultară în grabă cum să procedeze spre a-i surprinde pe la spate, trecând din tufiș în tufiș.

Dar, în clipa în care se puneau iarăși în mișcare, se auzi un lătrat răgușit și perechea de indigeni se ridică. Aveau cu ei un câine, care simțind pe străini dase alarma.

In picioare, cei doi sălbatici văzură pe Zomba și pe Marius cari tocmai treceau de la un tufiș la altul.

Și, întorcându-le spatele, o luară la fugă.

Fără să se gândească, cei doi călători se luară după ei.

Își ziceau că nu trebuie să-i lase să le scape, de oarece avuseseră norocul să-i găsească izolați.

Zomba, care era foarte sprinten, trebuia totuși să facă sforțări enorme ca să nu se lase să fie distanțat de cei doi fugari ; și Marius abia se mai ținea după el.

Toți acei cari au urmărit cândva vreo sălbăticiune, cunosc exaltarea care te face s'alergi ore dearândul, după prada întrezărită din când în când, pe când ar fi mult mai ușor s'o urmărești în alt mod și cu rezultate mai bune.

Dar, în înfrigurarea unei astfel de goane e greu să raționezi și să te oprești ca să schimbi tactica.

Acest fenomen de excitație făcu pe cei doi urmăritori, — cari se ambiționau acum să prindă pe cei doi indigeni, — să nu-și dea seama că se depărtaseră mult de vale.

Străbătură astfel luminișul, intrară în pădure, ajunseră într'un spațiu foarte lung și gol, fără să-și închipuie o clipă măcar că nu vor fi mai rezistenți de cât cei doi indigeni, istoviți de foametea ce îndurau de atâta vreme.

Într'adevăr, distanța descrestea mereu.

La un moment dat, cei doi urmăriți întoarseră capul. Văzând că erau pe punctul de a fi ajunși, fură cuprinși de panică și adunându-și ultimele forțe porniră într'o cursă disperată, care-i făcu să recâștige din nou terenul.

Urmăritorii erau totuși mereu în urma lor. Deodată se întâmplă un lucru neînțeles, care-i opri pe loc.

Cei doi indigeni dispăruseră ca și când ar fi fost înghițiți de pământ.

— Mii de pipe! unde naiba au dispărut ?

Zomba îl privi înmărmurit.

— Eu nu știi ! Ei căzuți în gaură !

— Hai să vedem !

Și porniră din nou.

Nu însemnaseră exact locul dispariției, și alergară prea mult, fără a lua precauțiunile necesare.

Văzuse că terenul ceda și că o excavație enormă, — invizibilă din depărtare din pricina conformației terenului și a ceței ce începea să se lase, — se deschidea sub picioarele lor.

Își închipuiră că indigenii nu căzuseră acolo, ci se scoboriseră, de oarece panta mergea înclinându-se treptat.

Fără a se gândi la ceeace se putea întâmpla, se repeziră cu gândul de a se lăsa să alunece, cu atât mai mult cu cât vedeau cele două urme adânci lăsate de indigeni.

Dar, abia puseră piciorul și'și deteră seama că se aflau pe un nisip extrem de mobil, pe care erau târâți cu o repeziciune vertiginoasă.

Voiră să se dea înapoi, să se oprească, deși nu înțelegeau adevăratul pericol spre care mergeau ; dar nu reușiră de cât să cadă pe spate.

Și, ne putând în nici un mod frâna acea scoborire violentă, se simțiră luați de o adevărată avalanșă de nisip.

Sufocați, orbiți, nu-și deteră seama de timpul cât dură acea alunecare ; deodată se simțiră nemișcați, pe jumătate îngropați într'un nisip extrem de fin. Și la câțiva metri de ei erau cei doi indigeni, îngropați ca și ei.

Și aceștia aveau pe figură o astfel de expresie de oroare și de disperare, în cât cei doi tineri se simțiră turburați.

— Unde naiba suntem ? strigă Marius cu glasul sugrumat.

Vru să se ridice. Reuși. Zomba îl imită.

Amândoi aveau nisipul până la coapse. Instinctiv, ridicase ochii în sus.

Se găseau în fundul unui noi de pâlnii, care le amintea, cu oare care deosebire, craterul în care se găsise Jan Bart în insula Paștelui. Constatară însă imediat că era ceva cu totul deosebit.

Excavația circulară, care mergea lărgindu-se foarte mult spre fund, unde se găseau ei putea să aibă în linie perpendiculară o înălțime de vreo sută de metri. Avea pereții nelezi formați dintr'un nisip foarte fin.

Și privind în jurul lor, văzură, pe jumătate îngropate în nisip, numeroase schelete de oameni și de animale.

Intr'un punct, două corpuri în putrefacție se vedeau esind din massa de nisip.

— Dar, unde dracu suntem ? repetă Marius, care simțea părul zbârlindu-i-se pe cap.

Noaptea care se lăsa, da un aspect și mai oribil locului.

Cât pentru cei doi fugari, cari, în goana lor nebună nu văzuseră acea bizară prăpastie, își țineau capul în mâini și gemeau cu disperare.

Desigur că știau ce însemna pericolul de care erau amenințați.

Un pericol imens, de neînlăturat judecând după disperarea lor.

Zomba încercă să iasă din nisipul, care-i ajungea până la coapse și să se reazime de peretele nisipos. Reuși să-și libereze un picior, dar când vru să se propteasca într'însul ca să-și libereze pe celălalt, primul începu iarăși să se afunde.

Și reîncepu aceleași mișcări, afundându-se de fiecare dată până la genuchi și înaintând abia cu câtiva centimetri.

Marius îl privea.

Negrul se încăpățână și ajunse la baza pantei. Acolo, încercă să urce ; dar la prima încercare massa de nisip prăbușindu-se îl târâ și pe el.

Marius vrând să încerce și el, obținu acelaș rezultat. Căci nu făcu nici trei pași pe pantă și fu târât din nou în fundul prăpastiei lângă cei doi negri nemișcați.

Atunci, înțelese.

— Suntem într'o groapă cu nisip mobil ; nu vom mai ieși niciodată.

Și aceste cuvinte își găseau o lugubră confirmare în scheletele din jur. Oricine cădea în această groapă era pierdut pentru totdeauna.

Marius își aminti exemple analoage în Europa și în alte părți, unde se găsesc astfel de excavații pline cu nisip, de unde e imposibil să mai ești când ai intrat odată.

Își aminti povestiri de prin ziare despre prăbușiri de maluri de nisip pe coastele franceze ale Oceanului și că în India engleză există un ținut pustiu în care se găsesc prăpastii ca aceea în care se găsea.

Știa că, afară de cazuri excepționale era imposibil să mai iasă din ele.

Se feri însă de a spune aceasta lui Zomba, spre a nu-i spori frica pe care i-o citea pe față.

Se înopta cu repeziciune, cu atât mai mult că razele soarelui nu mai ajungeau până acolo.

Deasupra capetelor lor, foarte sus, Marius și Zomba, vedeau alergând pe cer nori groși, împinși de vântul de la Polul Sud.

Stelele începeau să sclipească printre nori.

Acest colț de cer care amintea lui Marius alte ceruri văzute în momente de absolută siguranță îi redete tot sângele rece.

Bătu pe umăr pe Zomba, care, mai greu de cât dânsul, se afundase mai mult fiind acum la nivelul lui și îi zise cu autoritate :

— Haide, Zomba, curaj ! Nu trebuie să ne lăsăm să fim abătuți.

Ai provizii în sacul tău. Nu riscăm să murim de foame câteva zile chiar; desigur Raimond și ceilalți vor porni să ne caute și luându-se după urmele noastre vor ajunge aci. Și cum au frânghii și lațuri vor reuși să ne scoată.

Acele cuvinte de nădejde atât de logice redeteră lui Zomba tot curajul. Avu puterea să surâdă.

— Stai bun mănânci ! Stai bun !

— Să încercăm să stăm jos, în așa mod în cât să ocupăm cât mai mult spațiu, ca să ne afundăm mai puțin. Și să mâncăm și să bem. Nu trebuie să ne pierdem forțele.

Vorbind, ochii săi căzură asupra celor doi sălbateci, cari, ajunși desigur la limitele desnădejdei, luaseră aspectul mohorât și resemnat al ființelor pentru care totul devine indiferent.

Marius, ca întotdeauna, avu un gând generos :

— Vom împărți cu dânșii.

Și liberându-se cât putu mai mult de nisipul care-i acoperea picioarele, se așeză jos.

Constată cu plăcere că se afunda foarte puțin, cu condiția să nu facă mișcări brusce.

Zomba îl imită și amândoi se găsiră în fața celor doi săl-

bateci, cari rămaneau indiferenți, în picioare, afundați aproape până la brâu.

Negrul puse între picioarele întinse și larg deschise sacul cu merinde pe care'l luă din spinare ; făcu apoi câteva porții de carne conservată, de pesmeți și de brânză și dete două și celor doi indigeni, cari le înghițiră cu aviditate.

După ce mâncară în liniște, băură și câteva înghițituri din cafeaua pe care o avea Zomba într'o sticlă de două kilograme atârnată la brâu. Deteră și celor doi fugari să soarbă câteva înghițituri.

Apoi, Zomba strânse toate la loc și își puse sacul în spinare spre a-l feri de lăcomia sălbatecilor, după ale căror priviri, se putea vedea că, dacă ar fi putut, ar fi înghițit toate merindele într'o clipă.

De dormit nu putea fi nici vorbă. Se putea ca în timpul somnului lor, nisipul să se afunde mai mult, și să-i acopere cu totul.

Trebuiau să vegheze. Și-apoi nici nu le era somn.

Surescitația cursei precedente și situația îngrozitoare în care se găseau, era de ajuns ca să le dea insomnie. Și fu o noapte îngrozitoare !

La fiecare sfert de oră simțeau nisipul cedând sub presiunea corpului ; cu mișcări lente și cât mai ușoare se mutau atunci ceva mai departe.

Sălbatecii rămâseseră absolut nemișcați și cei doi călători îi vedeau cu groază afundându-se tot mai mult în nisip.

Dimineața erau afundați până la subțioară !

Chipurile lor nu mai exprimau acum decât o resemnare mohorâtă, în care se citea fatalismul rasselor primitive.

Știau desigur că nu mai era nici o speranță.

Ziua se anunța foarte fruomaasă, fără nori ; soarele invizibil răspândea o lumină puternică și un vânt ușor scobora în pâlnie, ridicând mici vârtejuri de nisip, care după ce se ridicau la trei-patru metri, recădeau ca o pulbere fină.

Acel frumos răsărit de soare, zărit din fundul închisoarei lor, redete lui Marius și lui Zomba o nouă speranță.

Pentru a o suta oară se deplasară spre a evita scufundarea totală ; și după ce se priviră lung ca spre a-și comunica gândurile, se întoarseră la indigeni.

Nimic mai îngrozitor de văzut decât acele două ființe, care dispăreau încetul cu încetul sub ochii lor și cărora nu le puteau da nici cel mai mic ajutor !

Din minut în minut se afundau cu un milimetru ; și Marius calculă în gând că în câteva ore nisipul le va ajunge la gură, asfixiindu-i cu totul.

Se gândi să întârzieze acel termen fatal ; dar înțelese că

n'ar fi făcut altceva decât să se expue pe el și pe Zomba la acelaș sfârșit.

Renunță deci la nefolositoarea încercare de salvare, pe care i-o sugerase inima sa generoasă.

— E înspăimântător ! Dar, nu-i pot vedea murind. Să ne întoarcem cu spatele !

Din momentul acela se siliră să nu se mai gândească la drama mută, care se desfășura îndărătul lor și să privească numai în jur și colo sus, unde sperau să vadă apărând pe camarazii lor.

Stau gata să le strige să nu înainteze pe panta fatală, care i-ar fi dus și pe dânșii la peire.

Marius observă deodată ceva ciudat și anume că pe măsură ce temperatura se încălzea, nisipul se mișca mai puțin și scufundarea lor progresivă se menținea.

Studiă fenomenul, vrând să se încredințeze că nu era o halucinație ; dar după ce-l observă câtva timp constată că era real.

Probabil căldura dilata moleculele de nisip și strângându-le mai mult între ele, procura massei nisipoase o oarecare stabilitate.

Soarele răsărise de vreo oră și jumătate, când se hotărî să facă o încercare. Se ridică încet și ținând picioarele apropiate unul de altul stătu în picioare.

Comunică rezultatul lui Zomba care-l observa cu curiozitate și îl imită. Și el putu sta în picioare fără să se afunde

Marius zise atunci :

— Dacă acest fenomem, datorit probabil căldurii soarelui, crește în proporție cu temperatura, la unu după amiazi, adică în momentul când razele sunt mai arzătoare, poate că vom putea urca panta !

— Posibil ! răspunse grav, Zomba.

Privirea lor se îndreptă fără voie asupra celor doi sălbateci.

Și cu ei se putea verifica fenomenul, căci capul absolut liber, cu bărbia rezimată de nisip nu se mai afundă de loc în timpul celor zece minute cât îi observară. Marius murmură :

— Dacă putem eși de-aci azi, și dacă întâlnim pe tovarășii noștri, avem destule frânghii ca să venim și să-i scoatem.

Și se gândi cu regret că dacă s'ar fi găsit pe pantă un tufiș cât de mic ar fi putut prinde de el lasso-ul pe care-l avea la brâu și s'ar fi putut urca cu ajutorul frânghiei.

Așteptau deci salvarea dela unul din aceste două cazuri, egal de posibile ; sau ca tovarășii lor ajunși în marginea prăpastiei si să le arunce frânghii, sau căldura solidificând

nisipul să le permită să urce panta. Dar, n'avură răbdarea s'aștepte amiaza ca să facă tentativa.

Erau orele abia nouă când Marius, după ce se consultă cu Zomba, începu să urce panta.

Simțea nisipul fugându-i sub picioare, dar, totuși putea umbla și la fiecare pas nu se scufunda de cât până la glesne.

Apoi, în patru labe încercă să se cațăre. Dar, după ce făcu vreo trei metri, terenul se deslipi în massă și, îl făcu să se rostogolească până'n fund.

Încercă în altă parte, unde i se părea mai solid, dar cu acelaș rezultat.

Atunci se convinse că soarele solidifica numai suprafața, dar că dedesubt nisipul era tot mobil.

După câteva încercări zadarnice se descurajă și imobilizându-se în fundul prăpastiei zise lui Zomba :

— Incearcă tu.

Cum își poate oricine închipui, greutatea lui Zomba obținu rezultate și mai proaste ; și el făcu să se rostogolească o massă și mai mare de nisip.

Speranța lor se risipi.

Coajea aceea se putea întări și mai mult dar nu putea să aibă niciodată grosimea suficientă pentru o consolidare completă.

Nu mai aveau de cât o singură scăpare : sosirea tovarășilor lor. Marius avu atunci o idee subită :

— Zomba ! Raimond, Jan Bart și ceilalți, surprinși și îngrijorați că nu ne mai văd apărând, au pornit de sigur pe urmele noastre.

Până la un anumit punct le-au găsit desigur ; și poate că nu sunt departe.

Avem muniții destule ; vreo cincizeci de cartușe pentru *browning* și tot atâtea pentru carabine ; deci începând imediat, vom trage din cinci în cinci minute, întâi eu, pe urmă tu.

Zomba aprobă din cap și-și luă carabina de pe umăr.

Marius scoase revoverul și trase în perete.

După cinci minute, trase Zomba.

Și astfel până la amiazi.

La amiazi se opriră ca să mănânce.

Se așezară jos. Dar, privind la indigenii cu cari voiau să împartă merindele, constatară cu oroare că erau morți.

Nu că nisipul le-ar fi acoperit gura și nările ; ci în alt mod pe care Marius îl explică lui Zomba.

Nisipul solidificându-se, se dilatase comprimându-i din ce în ce mai mult și tăindu-le respirația.

Această comresiune, unită cu frica de care erau cuprinși, le răpise orice putere de rațiune și muriseră pe când

Marius și Zomba făceau toate sforțările ca să iasă din mormântul acela.

— Nu putem mânca cu cadavrele astea în fața noastră. Să le acoperim cu nisip.

Și așa făcură.

Luară apoi un os de schelet și îl înfipseră deasupra grămezii de nisip ca să nu pună cumva piciorul peste ei.

Apoi, întorcând spatele acelui lugubru semnal, făcură sforțarea morală necesară, spre a mânca, căci trebuiau să se hrănească spre a nu mai adăoga la nenumăratele cauze de slăbiciune din jur și pe aceea a unei depresiuni fizice.

Mâncară cu voința de a se hrăni: băură și o cantitate suficientă de cafea; apoi Marius își făcu o țigară din tutunul și foița pe care negrul le purta totdeauna la el, iar acesta, recăpătându-și liniștea se amuza să aspire fumul cu gura larg deschisă.

De la două după amiază după ce consumară alte cartușe, se întrebară cu groază dacă dacă nu cumva se întâmplase alt accident, care făcea imposibilă venirea camarazilor.

In cazul acesta, era moartea sigură. Dar, milanezul nu vru să se gândească la o asemenea perspectivă.

— Nu! nu! mii de pipe! Nu se poate să murim îngropați de vii.. Am trecut prin atâtea situații grozave, încât nu pot admite c'am putea pieri în aceasta.

Zomba, în alte vremuri ai trăit ca sălbatec, sau aproape așa, în Abisinia. Amintește-ți! Caută! Găsește vre-un mijloc, vre-o viclenie de sălbatec ca să eșim de aci, căci nu există nici un mijloc civilizat.

Marius vorbise cu exaltare.

Zomba, mai puțin rezistent, întoarse spre dânsul o figură posomorîtă și resemnată după care se înțelegea că tot fatalismul rasselor primitive fusese răscolit în fundul ființei sale.

Marius pricepu acea stare sufletească și o consideră nenefastă.

Luă mâna negrului, i-o strânse, i-o zgudui cu violență și cu glasul autoritar pe care'l avea la nevoie:

— Zomba! dacă nu schimbi atitudinea, voi crede că ești un fricos! Și o voi spune! Și când vom fi în mijlocul prietenilor noștri, te voi chema în fața tribunalului nostru și te voi acuza de lașitate, înțelegi?

Acele cuvinte aspre avură efectul unei descărcări electrice.

Zomba, care ședea jos, se ridică în picioare, fără a lua în seamă că mișcarea prea bruscă îl făcea să se afunde până la genuchi. Câteva secunde corpul său fu zguduit de un fior și figura sa luă o expresie de rușine dureroasă.

Di ochi îi curgeau lacrimi mari ce i se prelingeau pe obraji.

— Iertare ! Iertare ! Eu fost nebun adineaori ! Eu vrei să fiu iar bun soldat Zomba ! Eu mori și cânți dacă trebui mori !

Și Marius se ridicase, mulțumit de acea reacțiune de curaj și sânge rece la credinciosul său tovarăș. Luă mâna lui Zomba, strângându-i-o de data asta cu afecțiune, zise:

— Domnul fie lăudat ! Ești iarăși tu, mii de pipe !

Nu trebuie să disperăm ! Amândoi vom găsi un mijloc să eșim de aci chiar de ar trebui să căpătăm elasticitatea și ușurimea șerpilor !

După o tăcere de profundă emoție, reluă :

— Haidem ! Să reîncepem să tragem !

Din clipa aceea, ca la un exercițiu, impasibili și reci, regulându-se după ceasul pe care Marius îl ținea în mâna stângă, traseră câte un foc din cinci în cinci minute.

CAPITOLUL V

Cu laso-urile

Intre timp, ceilalți cinci călători, știind că noaptea era zadarnic să caute, hotărîră să poposească în marginea unei pădurici în care intraseră la întâmplare, după ce străbătuseră terenul pietros pe care nu găsiseră nici o urmă.

Deși stabiliseră ronduri de veghe pentru siguranța generală, nici unul nu dormi. Erau prea îngrijorați ca să poată închide ochii.

Nu înțelegeau cum de se depărtaseră atâta și mai ales de ce nu se înapoiaseră, fie că prinseseră sau nu un indigen.

La răsăritul soarelui, discutară, hotărând să exploreze toată regiunea prin etape succesive, până ce vor găsi cel puțin un indiciu.

Nu mergeau la întâmplare, căci avuseseră grija să tragă pe harta insulei mai multe linii, care o împărțeau în diferite secțiuni; și fiecare diviziune trebuia explorată într'o zi.

Spre a putea străbate în cât mai puțin timp posibil cât mai mult teren se împărțiră pe distanțe de câte doi kilometri, unul de altul așa în cât să acopere o rază de zece kilometri.

Cum fiecare din ei avea câte un binoclu, puteau, de pe o înălțime oarecare să se vadă între ei și să-și urmeze calea în concordanță cu ceilalți.

Căpitanul Carazas era la o extremitate a liniei, iar Ramon Tomé la cealaltă. Raimond la mijloc, având în dreapta pe cârmaciul balenierei, iar în stânga pe Jan Bart.

Astfel cercetară, fără nici un rezultat până la amiazi, ora la care fiecare se opri ca să mănânce din merindele ce le avea în sac.

După ce mâncară, la un foc tras de căpitan și repetat de ceilalți patru, porniră iarăși la drum.

Raimond și Jan Bart erau foarte triști, dar susținuți de speranță, căci li se părea imposibil să se fi întâmplat vre-o nenorocire lui Marius și lui Zomba.

Toată dimineața nu întâlniră pe nimeni, nici oameni, nici animale; și misterul acelei dispariții nu părea totuși să cuprindă vre-un pericol recent.

Ceasul lui Raimond arată orele patru după amiază când o detunătură de pușcă răsună în dreapta sa.

Era semnalul convenit în cazul vreunei descoperiri.

Ceilalți trebuiau să se oprească și să aștepte alte două focuri unul după altul.

Raimond se opri și aproape imediat răsunară celelalte două focuri.

Atunci se întoarse în călcâie și o luă în spre cârmaci; dar în dreapta îl văzu și pe acesta fugind înainte.

— De sigur e Ramon Tomé care a tras, își zise el.

Îi trebui mai bine de o jumătate de oră ca să facă cei patru kilometri cari'l despărțeau de acesta din urmă; și în momentul în care'l ajunse pe el și pe cârmaci, auzi o detunătură surdă răsunând în depărtare.

Cei trei oameni se priviră fără să-și vorbească. Ramon Tomé și cârmaciul surâdeau.

După câteva minute altă detunătură surdă răsună din aceeași direcție

Ramon Tomé zise.

— E a cincea pe care o aud. Desigur că Marius si Zomba ne cheamă în felul acesta !

— Fără îndoială ! S'alergăm !

— Nu, nu, întrerupse primarul, mai prudent. Să tragem și noi ca să le dăm de veste c'am auzit și s'așteptăm pe Jan Bart și pe căpitan.

Și atunci câte și trei cu o nespusă bucurie traseră adevărate salve de focuri de carabină și de revolver.

După un sfert de oră veni și Jan Bart, iar la o jumătate de oră sosi și căpitanul. In timpul acela, din cinci în cinci minute răsunară detunăturile îndepărtate mai repezi la început, ceeace dovedea că Marius și Zomba auziseră.

Și câte și cinci alergară în direcția detunăturilor, din ce în ce mai apropiate. Apoi, avură senzația că au ajuns.

Raimond fu primul care văzu prăpastia și în fundul ei pe Marius și pe Zomba: pe când ridica brațele în semn de bucurie, îi alunecă un picior, căzu pe spate și simți că alunecă pe o pantă într'un nor de nisip.. Jan Bart care era lângă dânsul, n'avu timpul să se oprească și se rostogoli în urma lui. Dar de jos un glas urla :

— Opriți-vă! opriți-vă, ceilalți opriți-vă înainte de a ajunge în margine !

Carazas, care alerga la câțiva pași de genovez, auzi și se opri. Văzu pe cei doi tineri rostogolindu-se vertiginos în mijlocul unui nor de nisip, și pe ceilalți doi cu brațele ridicate în fundul cavității. Opri lângă dânsul pe cârmaci și pe

primar și câte și trei priviră încremeniți, fără să poată înțelege.

Dar, milanezul strigă de jos :

— Groapa e plină cu nisip mișcător. Dacă puneți piciorul pe margine căderi pe pantă și nu vă mai puteți urca.

Căpitanul fu străbătut de un fior și, foarte palid, zise :

— Ei bine ! e un adevărat noroc că am auzit detunăturile și am venit aci ! Știu ce e...

Dar nu credeam că există și în insula asta, aceea ce în Indii se numește „un mormânt mobil". Trebuie să fie un vechi crater care în loc de lavă a aruncat imense cantități de nisip fin. Rămasă așa îngrămădită pe o grosime de câțiva metri formează un adevărat teren mișcător. Acela care cade în fund nu poate umplea cavitatea; și apoi, în timpul uraganelor, vântul ridică nisipul din fund și-l asvârle asupra pereților. Astfel că nu se umple niciodată : — e un soi de ventuză, care atrage irezistibil și înghite pe toate ființele care au imprudența să puie piciorul pe marginile ei.

— Știu, am auzit vorbindu-se de așa ceva, zise primarul.

— Și eu, de la un marinar, care venise din Indiile engleze, confirmă cârmaciul.

Raimond și Jan Bart, ajunseseră lângă Marius și Zomba, care îi primiseră cu brațele deschise fără a se mai gândi la pericol, fiind siguri acum că vor fi salvați. Și mișcările lor fură atât de violente încât se pomeniră câte și patru scufundați până la brâu. Marius strigă :

— Mii de pipe ! să nu ne mai mișcăm ! Să stăm ca în fața fotografului.

Raimond și Jan Bart, cari nu înțelegeau, îl priviră mirați, găsind gluma deplasată.

Dar când Marius le explică situația se imobilizară.

Niciunul nu voia însă, să mai prelungească o astfel de situație.

Și Marius strigă celor de sus :

— Faceți o frânghie din lasso-uri și asvârliți-ne-o !

Cei trei bărbați, înțepeniți, în marginea cavității nu se gândiseră la acel mijloc atât de simplu.

N'aveau de cât două lasso-uri, dar legate unul de altul puteau ajunge până jos și erau destul de solide de oare ce puteau rezista să fie trase de un cal în plină fugă.

In cinci minute frânghia fu gata și asvârlită dar ca să poată cădea jos, Carazas legă de ea revolverul său, după ce'l descărcă.

Frânghia se desfășura și browningul ajunse la doi metri de cei căzuți.

De comun acord, Jan Bart fu primul care apucă frânghia și fu ridicat dealungul pantei nisipoase. La fiecare pas se afunda și straturi de nisip se prăvăleau sub picioarele sale;

dar cum se ținea bine de frânghie nu era târât înapoi și înainta încet, dar înainta cu siguranța de a ajunge.

Când fu sus, veni rândul lui Marius; apoi Raimond și la urmă Zomba. Și când se văzură cu toții salvați, bucuria fu atât de mare în cât nici unul nu putu vorbi.

Marius și Zomba avură viziunea retrospectivă a agoniei ce îndurașeră și se cutremurară.

Și cum toate spiritele se calmaseră Raimond exprimă gândul care-i preocupa pe toți.

— Trebue neapărat să găsim satele unde au fost târâți naufragiații.

— Oh da ! răspunse cârmaciul, mișcat.

— Am pierdut mai bine de douăzeci și patru de ore și în timpul acesta n'am văzut nici oameni, nici locuințe. Mă întreb, unde s'or fi ascunzând indigenii ?

Trebue neapărat să prindem vre unul, ca să ne informăm. Am constatat că prăpastia asta nu e, în definitiv așa de departe de satul în care am fost noi.

Plecând de aci în linie dreaptă vom ajunge în sat înainte de a se înopta.

Odată acolo, bazați pe armele noastre, care au făcut atâta impresie asupra indigenilor, vom intra în vorbă cu noul lor șef : și vom căuta fie prin promisiuni, prin viclenie, sau prin forță să obținem indicațiunile necesare.

Sunteți de părerea mea ?

Toți aprobară, și porniră iarăși la drum.

Ipoteza lui Carazas era exactă, și înainte de apusul soarelui cei șapte călători eșeau din pădurea ce domina valea.

Fără a ezita, scoborâră, observând satul.

Și văzură că indigenii, făcând gesturi de spaimă, o luau iarăși la fugă.

Atunci, umflându-și glasul, căpitanul strigă în limba indigenă câteva cuvinte; iar Raimond flutara în vârful carabinei o batistă albă, căci, după câte îi spusese Ramon Tomé indigenii, din numeroasele lor raporturi cu navigatorii cunoșteau acel semnal.

Cuvintele și batista își făcură efectul dorit. Indigenii se adunară în piața satului.

Dar, înainte de a ajunge jos, călătorii luară precauțiunile necesare spre a nu fi surprinși pe la spate de fueganî, a căror perfidie era bine cunoscută de cei doi americani !

Căpitanul deci, își postă tovarășii la intrarea satului cu armele în mână. Iar el înaintă la vre-o două zeci de pași și strigă.

— Să înainteze, șeful, singur ! Dacă încercați să ne atacați, tovarășii noștri vor trage asupra voastră și vă vor distruge locuințele !

Dar, dacă seful vine să vorbească cu noi în mod cinstit,

nu numai că nu vă vom face nici un rău, dar după ce ne vom fi înțeles, vă promitem să vă dăm o parte din merindele, care se găsesc pe vasul nostru.

Noul șef vorbi foarte însuflețit cu tovarășii săi. Iar după aceea înaintă cu pași repezi spre căpitan.

Schimbară între ei câteva cuvinte de pace.

Și Carazas zise :

— N'avem de cât un scop : să regăsim pe cari au fost luați de celelalte triburi și mai ales pe cei doi copii, cari sunt victimele cele mai inocente. Șeful răspunse, încruntând sprâncenele :

— Au trecut mai multe zile de la împărțeală și nu vă pot asigura că albii sunt încă în viață.

— Nu importă. Nu'ți cer această garanție.

Vreau să-mi dai o călăuză sigură care să mă conducă în toate satele, unde s'ar putea să fie naufragiații.

Dacă îndeplinești întocmai aceste condiții, îți jur că ne vom înapoia și, că cei mai puternici dintre oamenii tăi ne pot însoți până la țărm, unde le vom da o mare cantitate de merinde și de lucruri prețioase pentru voi. Vei putea veni și tu ca să supraveghezi exacta împărțeală a celor ce vă voi da.

Dacă, dimpotrivă, refuzi să ne dai călăuza sau dacă această călăuză ne trădează, îți jur că nu vom părăsi insula fără să vă fi pedepsit pentru oribilul atentat comis asupra nefericiților naufragiați.

Șeful găsi desigur târgul foarte avantajos, căci nu ezită un minut.

Se întoarse, scoase un strigăt gutural, și unul dintre cei mai voinici tineri ai tribului ești din rânduri și veni lângă dânsul.

Avea aerul mult ma deștept de cât ceilalți și căpitanul observă că vorbind întrebuința multe cuvinte semi-patagone, semi-spaniole.

Aceasta dovedea că voiajase prin America de Sud. Era deci, ceva mai civilizat de cât ceilalți și se puteau încrede oarecum în el.

Figura sa exprima sinceritatea, iar felul de a vorbi, hotărâre.

Căpitanul îl primi, făcându-l să înțeleagă că va fi în acelaș timp călăuza și zălog, lucra la care consimți și el și șeful său.

Acel sălbatec se numea Cha-Rï.

Căpitanul ordonă șefului să se reîntoarcă la supușii săi, iar el luă cu dânsul pe Cha-Rï.

Cei șapte călători se consultară apoi dacă să plece imediat sau să se odihnească o noapte.

Toți erau extrem de obosiți, deoarece nici unul nu dormise în noaptea precedentă și umblaseră toată ziua.

Și cum Cha-Rï le spusese că satele pe care aveau să le viziteze erau foarte departe, hotărâră să doarmă o parte din noapte.

Ceva mai departe de sat era o colibă părăsită și destul de spațioasă.

Era mai bine să doarmă acolo decât sub cerul liber, în frig și pe pământul umed.

Șeful, pe care'l rechemară, consimți să-i lase să doarmă într'însa și hotărâră s'o curețe, s'aprindă un foc în fața ei și să stabilească ronduri de veghe.

Cha-Rï trebuia să rămâie înăuntru, legat; căci cu astfel de oameni precauțiunile nu sunt niciodată prea multe.

Dar, el consimți la tot, fiindcă îi promiseseră, în afară de răsplata generală, și un dar personal, dacă se arăta supus și credincios.

Marius și Zomba încălziră niște conserve pentru prânzul de seară, pe când ceilalți curățau murdăria din colibă.

La masa destul de abundentă fură poftiți șeful și Cha-Rï.

Focul aprins în fața colibei răspândea o lumină vie până departe în noapte. Astfel că sentinela postată între ei și colibă putea supraveghea cu ușurință împrejurimile, făcând imposibilă orice apropiere a fugarilor, cari ar fi voit să-i atace.

A doua zi temperatura se schimbase mult; sufla un vânt foarte rece, nori groși ascundeau soarele și vârtejuri de zăpadă treceau deasupra pământului.

Condițiunile atmosferice erau din cele mai rele, dar călătorii noștrii se înfășurară bine în mantalele lor impermeabile și porniră cu încredere și curaj.

Ajunși, sus pe creastă, Cha-Rï le arătă direcția în care să pornească și cu tot vântul și spicuiala de zăpadă, merseră cu pași repezi, ceeace-i făcu să simtă mai puțin frigul

CAPITOLUL VI

Doi mici eroi

Cei șeapte exploratori nădăjduiau că dată fiind extrema lor tinerețe, cei doi copii fuseseră scutiți de groaznica soartă a tovarășilor lor mai maturi.

Și, ceva mai 'nainte de amiazi ajunseră la poalele unui mic munte pe coasta căruia se vedeau mai multe colibe așezate în amfiteatru.

— Acolo, zise Cha-Rï, sunt desigur cei doi mici albi.

Câteva minute după aceea ajunseră la primele case ale acelui sat atât de pitoresc așezat.

Cha-Rï pătrunse singur, pe când albii așteptau la intrare cu armele în mâini; și se duse să parlamenteze cu locuitorii cari, la apariția străinilor, se refugiară pe o platformă superioară.

Conferința ținu extraordinar de mult.

Când Cha-Rï se înapoiă, căpitanul se grăbi să-l întrebe, iar el răspunse :

— M'au asigurat că nu mai au băeții, fiindcă au evadat.

— Evadat ? Dar e cu neputință ! Niște copilași de zece ani ?

— Vă jur că e adevărat ! I-am amenințat atâta, că au făcut cele mai grozave jurăminte ca să mă convingă că au spus adevărul.

Au evadat alaltăeri. I-au căutat, firește. Și-au închipuit că s'au dus spre mare. Acolo jos se pot ascunde în găuri în care e foarte greu să-i găsești.

— Extraordinar ! Nu mă îndoesc că e adevărat, dar cum au trăit ?

Și cum au rezistat frigului de azi-noapte? Acest incident neașteptat era de o mare gravitate. Și îi împiedeca de a continua cercetările spre a găsi pe ceilalți naufragiați.

Să se împartă în două grupuri, putea fi primejdios. Trebuia să se păzească în orice moment de perfidia insularilor, cari ar fi profitat imediat de această micșorare a numărului străinilor.

Care era datoria lor?

Mai întâi oamenii mari și pe urmă copiii?

In unanimitate, cercetașii opinară pentru copii, făcând și pe tovarășii lor să decidă în sensul acesta.

Dar, spre a împăca pe toți și spre a avea posibilitatea de a salva și pe marinarii supraviețuitori, căpitanul însărcină pe Cha-Ri să se ducă din sat în sat spre a împărtăși fiecărui șef de trib propunerile sale și anume: prizonierii rămași încă în viață să fie duși în satul din vale, unde să fie ținuți și îngrijiți până la înapoierea lor. In schimb, avea să dea fiecărui trib provizii și diverse obiecte folositoare. Și cum fueganii erau foarte ahtiați după securi, bucăți de fer și sticlării, căpitanul Carazas spera că se vor învoi să facă schimbul.

O recompensă și mai mare fu promisă lui Cha-Ri; și alți indigeni se oferiră să-l ajute la executarea ordinelor sale.

Căpitanul acceptă, convins că lăcomia era ceea mai bună garanție de sinceritatea sălbaticilor.

După ce prânziră în sat, printre locuitorii liniștiți, cei șapte călători se îndreptară spre țărm, în partea arătată de indigeni ca cea mai probabilă cale pe unde fugiseră cei doi copii.

Amănuntele fugii lor erau dealtminteri uimitoare.

Profitând de un moment de neatenție a paznicilor, cei doi băețași eșiseră din coliba unde, din fericire, nu fuseseră legați, îndată ce începuse să se întunece.

Abia dimineață observaseră absența lor. Le găsiseră urmele pe o distanță de vreo trei kilometri în linie dreaptă spre țărmul strâmtoarei Magellan. Dar, după aceea, venea un teren care nu păstrase urmele și, după ce rătăciră în zadar, fueganii renunțaseră la urmărire, nefiind înzestrați cu încăpățânarea care se întâlnește la sălbatecii din alte regiuni.

Conduși de un locuitor din munți, călătorii străbătură

în grabă drumul pe care se mai vedeau urme, apoi se îndreptară spre mare.

Pe la patru după amiazi, ajunseseră la niște stânci adânc dințaate. Era destul de greu să explorezi toate acele cavități.

Marius avu o idee excelentă.

— Să întrebuințăm mijlocul pe care l'am folosit cu atâta succes noi înșine, să tragem focuri din cinci în cinci minute. Și cum, băeții, după cele ce spune cărmaciul și după faptul c'au evadat, sunt extrem de inteligenți, vor înțelege după detunături că sunt albi în împrejurimi. Și vor da desigur semne de viață.

— Ai dreptate! observă căpitanul.

Și trase un foc de revolver.

Atunci, ne mai având să se teamă de indigeni, se despărțiră unul de altul, trăgând din cinci în cinci minute și strigând cât puteau mai tare:

— Orlando! Andrea!

După o oră de căutări zadarnice se reîntâlniră cu toții în acelaș loc. Căci, spre vest, malul stâncos forma brusc o râpă și era vădit că cei doi copii nu putuseră fugi pe acolo.

Trebuia deci să continue urmărirea spre est. Astfel se apropiau de micul golf unde ancorase goeleta.

In inimile tutulor licări o rază de speranță.

— Dac'au ajuns pân'aci, atunci sunt acum pe bord! exclamă Carazas.

— In tot cazul să continuăm să înaintăm nelăsând să ne scape nici cea mai mică gaură din stâncă.

Și intensificară căutările, urmați de călăuza indigenă.

După o oră, la cotitura unei coline stâncoase, se găsiră deasupra unei râpe care domina toată partea de vest a golfului, unde, la adăpost de vânt era ancorată goeleta.

— Nu e de cât un singur lucru de făcut, — zise căpitanul, — să mergem pe bord.

Dacă băeții nu sunt acolo, vom lua șalupa și vom explora coasta, de jos, căci din înălțime n'am obținut nici un rezultat.

Poate că s'au ascuns în vreo mică baie, care de sus nu se vede.

Șalupa goeletei venea tocmai spre ei, căci secundul îi văzuse și le eșea înainte.

După un sfert de oră, marinarii și secundul ajunseseră la țărm.

Intrebați, ei răspunseră că nu văzuseră nici un copil. Dar, în clipa aceea, un strigăt răsună din larg.

Și văzură, la intrarea golfului o pirogă, iar înăuntrul ei două ființe extrem de mici, cari ținând o lopată cu câte și patru mâinile, se străduiau să înainteze spre dânșii.

Fără a mai aștepta ordinele căpitanului, toți se precipitară în șalupă și marinarii vâsliră cu putere în spre pirogă.

In mai puțin de cinci minute șalupa fu în fața pirogei în care se găseau cei doi copii, în picioare; cele două vase se apropiară.

Copii recunoscuseră pe cârmaci.

— A! domnule Ferrandi!

— Copii mei! Copii mei!

Dar, gemenii, — cari plângeau, — întrebară cu o dureroasă îngrijorare:

— Dar tătic...?

— Vai!

Urmară scene indescriptibile de durere și de bucurie.

Micuții nu se consolau de moartea tatălui lor. Abia după câteva ore, după ce mâncară, băură și adormiră pe bordul goeletei, putură povesti fuga lor.

Era foarte simplu. Plecaseră în fugă, conducându-se după unele stele, în direcția mării.

Adormiseră într'o mică grotă de pe țărm, istoviți de oboseală și de foame. Dimineața apele erau liniștite, găsiseră și mâncaseră apoi niște scoici.

Găsiră într'o mică baie piroga și, știind în ce direcție se găsea America de Sud, nu ezitaseră să se îmbarce, eșind în larg și luând cu ei o provizie de scoici cu care se hrăniseră toată ziua.

Surprinși de noapte, nu prea departe de țărm, lăsase piroga să plutească în voia ei, neputând lupta, bine înțeles, în contra vântului și a curenților, și adormiseră.

In dimineața aceea se treziseră rătăciți în strâmtoare, în fața unor stânci înalte, fără a ști dacă aparțineau insulei sau coastei Americei meridionale. Dar, cum timpul amenința

a furtună, se apropiaseră iarăși de coastă spre a se pune la adăpost.

Vâsliseră toată ziua, susținuți de instinctul vital și de dorința de a regăsi pe tatăl lor.

Astfel ajunseseră în fața goeletei.

— Mii de pipe! strigă Marius cu entusiasm, sunteți demni de a deveni cercetași italieni.

Orlando și Andrea, slăbiți de emoții și de oboseală avură un surâs pe chipul lor întristat de vestea morței tatălui lor.

Dar, cum căpitanul Carazas le promise că-i va ține cu dânsul ca pe copii săi, se consolară puțin, mulțumită marei rezerve de încredere care se găsește în ființele prea tinere, mai ales dacă sunt înzestrate cu o fire energică cum erau acești doi copii.

Călătorii hotărâră să doarmă pe bord și să se înapoieze a doua zi dimineață în sat, unde sperau să regăsească pe câțiva din supraviețuitorii de pe vasul „Steaua de onoare".

Pentru această nouă expediție cercetașii fură scutiți, căci, prea puțin încântați de Țara de Foc, preferau să rămâie cu Orlando și cu Andrea.

A doua zi dimineața plecară deci: căpitanul, primarul, cârmaciul și cei doisprezece marinari.

Cercetașii luară dejunul împreună cu copii, apoi se urcară pe punte, la aer curat, temperatura fiind acum extrem de plăcută mulțumită soarelui care strălucea sus pe cer.

Se așezară în cerc pe rotogoalele de frânghii și povestiră, — regăsind cuvintele naive ale copilăriei lor, celor doi mici eroi cari tremurau de entusiasm, — marile lor aventuri.

Fură însă distrați de o neobișnuită mișcare ce se observă pe punte. Se ridicară, îndreptându-se spre secund care da ordin să se scoboare în mare două șalupe.

— Ce s'a întâmplat, domnule locotenent? întrebă Raimond.

Secundul, un argentin numit Pinto, răspunse:

— S'a semnalat o ceată de rechini și marinarii vor să-i vâneze.

— O! hai să mergem și noi! insistă Marius.

— Da, aprobă Jan Bart, pentru noi e o vânătoare nouă. Locotenente, ne dai voie să luăm și noi loc într'una din acele șalupe?

Pinto știa că Raimord era șeful celor trei și, privindu-i, surâzând:

— Doamne! dacă și căpitanul dv. vă permite, eu nu mă împotrivesc!

Dar, știți, poate fi pericol!

— Oho! răspunse Raimond. Am văzut noi lucruri mai grozave!

Și dacă pierdem ocazia asta astăzi, nu ne vom mai întâlni cu ea altă dată, căci vânătorile de rechini nu sunt tocmai obișnuite și afară de asta noi suntem mai mult aviatori de cât navigatori!

— Bine-ai vorbit! mii de pipe!

— Bine. Imbarcați-vă în șalupa aceea din stânga.

Și spuse unui contra maestru de statură gigantică, dar cu aerul foarte cumsecade și care conducea manevra:

— José! Îți încredințez pe cercetași!

José surâse, încântat.

— Sunt bucuros că numele meu va însoți amintirea pe care le-o va lăsa vânătoarea de rechini!

Trei minute după aceea, fără arme, sau cartușiere care să-i încurce, tinerii se îndreptară cu barca în care luase loc și Zomba, care ca excelent înotător, obținuse favoarea de a înlocui pe un marinar.

Cele două bărci navigară alături spre a eși din golf: căci sentinela însărcinată să urmărească de pe bord rechinii cu binoclul, strigă că eșiseră din baie.

— Por Dios! exclamă José, numai să n'o șteargă! E un lucru foarte rar să-i întâlnești în cete.

De obicei merg numai câte doi și mai ales singuri.

Mii de pipe! ar fi păcat! Mie unul îmi lasă gura apă!

— Ehe! râse José. Luați seama să nu fie cumva în curând apă sărată!

— Ce vrei să spui? întrebă Raimond.

— Că adeseori, zbătându-se, rechinii asvârl în aer șalupa cu o singură lovitură de coadă.

Și atunci, vai de cine nu știe să înoate!

Și chiar pentru aceia, vai dacă se afundă prea adânc și dacă animalul trece atât de aproape încât să-i vadă!

— Oh! în ce privește înotul, zise Jan Bart, câteși trei ne pricepem! Noi doi cel puțin, adică eu și Marius, înotăm ca peștii.

— Cu atât mai bine.

Și José, stând în picioare la proră, privi în jur spre ieșirea din golf.

Un zâmbet îi lumină fața. Se așeză jos și zise vâslașilor.

— Mai repede, băeți! dați zor!

Și punând mâna pe cârmă întoarse spre stânga.

Tinerii văzură o masă de spumă în jurul unor puncte negre, în direcția în care privea marinarul.

— E ciudat! repetă acesta. Sunt cinci! Or fi urmărind vreo pradă care le-a scăpat?

La proră, doi marinari, îmbrăcați numai cu tricoul de lână, cu brațele goale, se ridicaseră în picioare ținând arponul în mână. Acesta era prins de o frânghie făcută rotogol în fundul șalupei.

Lângă frânghie, alt marinar cu un vas în mână avea sarcina de a o uda pe măsură ce se freca de bordaj, — fiind trasă de bestia capturată, — ca să nu se aprindă din pricina frecăturii.

Rareori un rechin e lovit din prima dată mortal. De obicei fuge trăgând frânghia cu o repeziciune vertiginoasă.

Când aceasta s'a desfăcut toată, pluta cu care e prevăzută e asvârlită în apă și trage la rândul său altă frânghie care se termină cu altă plută, care e apoi părăsită. Dar când acela care aruncă arponul crede că rapiditatea cursei nu primejdueste barca, aceasta ultimă plută rămâne fixată în fundul ei și șalupa e trasă de rechinul, care fuge.

Uneori acesta fuge cu atâta repeziciune încât nu se poate tăia frânghia la timp și barca e răsturnată.

Sau, înfuriat se întoarce la agresorii săi și zbătându-se cu putere riscă să răstoarne barca.

In rezumat, în proporții mai puțin colosale, e același pericol ca în vânătoarea de balene.

Un marinar explica acestea cercetașilor pe când Zomba râdea pe înfundate, dorind să se răstoarne barca spre a putea da o dovadă de abilitatea sa la înot.

Barca lor urmărea de aproape rechinii pe când cealaltă se depărta ca să-i ia din coastă, mergând mult mai repede.

Urmând sfatul contramaestrului, cercetașii se proptiseră bine pe picioare și stând în fundul șalupei priveau cu cel mai viu interes.

— Numai de n'ar fugi! murmură Jose.

— Dacă ne văd, fug? întrebă Raimond.

— O nu: ar fugi cine știe din ce capriciu, dar nu de frică.

Gândiți-vă că în plină mare urmăresc cele mai mari vase ca să apuce ceva de mâncare.

In unele regiuni maritime, un om căzut în mare e un om pierdut, din pricina rechinilor, cari urmăresc vapoarele.

O! n'au frică bestiile astea!

— Ai vânat adeseori rechini? întrebă Jan Bart.

— Nu, căci rareori avem timp pentru așa ceva. Aceasta e a șaptea oară în 25 de ani de navigație!

Dar, la un gest al marinarului, care arunca arponul, toți tăcură.

Asvârlirea arponluui, — actul principal, — era pe punctul de a se face.

Marinarul ridică brațul, se dete sprinten înapoi și cu o sforțare formidabilă repezi înainte brațul cu arponul care șuieră în aer.

— Atins! exclamă Marius care se ridicase în picioare cu tot ordinul contrariu.

Și, brusc, frânghia se desfăcu cu iuțeală vertiginoasă, trăgând după dânsa șalupa.

Marinarul care ținea în mână vasul cu apă turna mereu peste frânghie, umplându-l apoi din mare.

Prima plută căzu în mare.

— Nu afundați ! strigă cel mare asvârlise arponul ; rechinul înoată la suprafață.

Auziră un strigăt în dreapta. Al doilea marinar asvârlise și el arponul. Și atunci începu fuga nebună a celor doi rechini cari trăgeau după dânșii câte o plută.

— Dar, cum viteza lor se încetinea, amândoi contramaeștrii deteră simultan acelaș ordin.

— Să mergem cu ei!

Atunci, frânghiile fură reținute în omd progresiv și cele două șalupe zburară pe luciul apei.

Și se produse un lucru pe care'l ghiciră abia când era prea târziu spre a-l evita.

Și anume: că, fiind trase de cei doi rechini, șalupele lunecau întocmai ca cele două laturi ale unui unghiu ascuțit și în mod fatal trebuiau să se ciocnească.

— Tăiați frânghiile ! urlară contramaeștrii.

O secure străluci în mâinile celor doi marinari însărcinați să ude frânghiile și-apoi recăzu brusc.

Dar era prea târziu!

Cele două șalupe se izbiră cu putere și se răsturnară într'o clipă.

Intr'un tumult și o dezordine indescriptibilă toți fură asvârliți în mare.

Dar, pe când se străduiau s'ajungă înot la șalupele, care întoarse și golite, puteau încă folosi, apa fu răscolită de o massă neagră care trecu asemenea unei săgeți prin mijlocul lor.

— Rechinul! rechinul urlară ei.

Cercetașii, cari urmați de Zomba, se găseau mai aproape de acel punct, întoarseră capul spre a vedea peștele care fugea. Il văzură însă, prea bine chiar, căci animalul, sărind peste valuri și, probabil, înebunit de durere, se întoarse spre dânșii.

Se opriră, menținându-se deasupra apei cu ușoare mișcări din mâini și din picioara, sperând că va trece înainte la o distanță de câțiva metri.

Dar, rechinul prin săriturile sale dezordonate în dreapta și în stânga, făcea să-i țâșnească sângele din rana ce se adâncea, arponul înfigându-se tot mai mult în carne.

In acelaș timp, frânghia asvârlită în toate părțile asemenea unui șarpe monstruos, izbea valurile și lovi pe câțiva înotători.

Atunci, marinarii și cercetașii înțeleseră că intra în agonie și că acestea erau ultimele convulsiuni. Aceste convulsiuni erau de altminteri destul de primejdioase pentru cei din jur, căci rechinul făcea salturi de câte cinci-șase metri, izbind toată porțiunea de apă unde înotau marinarii. Și agonia putea să dureze încă mult timp.

Toți făcură într'un sfert de secundă aceste observații, dar avură oare toți ideea lui Jan Bart?

Poate.

In orice caz, Jan Bart fu primul și deci singurul care o puse în practică.

— Trebuie neapărat să smulgem arponul din spinarea rechinului, sau cel puțin să-i tăiem frânghia. Și nu ezită.

Pe când animalul rănit trecea pentru a doua oară pe lângă dânsul, se ridică cu o sforțare deasupra apei și se agăță cu amândouă mâinile de arponul înfipt în carnea rechinului.

Și rămase astfel agățat, pe când rechinul, suprins de această nouă greutate și de durerea pricinuită, fugea de data asta în linie dreaptă și în mai puțin de trei minute se găsea la o distanță enormă de locul, unde se răsturnase șalupele.

Și ceeace voia să facă Jan Bart, adică să-și scoată cuțitul din buzunar, să-l deschidă cu dinții și să taie frânghia, devenea de fapt de prisos, de oarece nu mai exista nici un pericol pentru înotători.

— Ehe! n'aș avea poftă să mă târască prea departe!

se gândi el, — căci nu știu dacă ași putea rezista în apă până la sosirea celorlalți. Trebuie să aibă timpul să întoarcă șalupele, să le golească și mai ales, să nu le găsească neîntrebuințabile!

Dacă rechinul se afundă, mă lasă la suprafață. Ar fi bine mai curând, cât nu sunt încă prea departe.

Dar, nu voi avea gloria la care aspiram mai adineaori, adică să țin pe rechinul meu prizonier până ce va muri și apoi să'l dau pe mâna marinarilor.

Intr'adevăr, perspectiva de a rămâne în spatele rechinului și de a-l încăleca îndată ce ar fi murit, ispitea grozav spiritul romantic al lui Jan Bart.

Și'și spunea, sfidând destinul, după cum făcuse adesea în aventurile sale:

— Ce o fi o fi! până ce nu m'afund, rămân.

Chiar în clipa aceea, rechinul făcu un salt prodigios și recăzu în mijlocul unei țâșnituri enorme de spumă.

Zguduitura fu atât de violentă încât cercetașul, de și se ținea de arpon cu toată puterea mâinilor, fu asvârlit ca o catapultă, pe când arponul eșea din rană. Jan Bart recăzu în milocul apei, la câțiva metri, unde fu silit să dea drumul arponului și să înceapă să înoate.

Peștele plutea ca un fir de pai ; era mort.

Jan Bart, în loc de a se mai osteni să înoate, îl apucă de coadă, strigând cât îl ținea gura.

— Ei! cei din șalupă!

Una din șalupe fusese întoarsă și golită și neavând de cât bordajul sfărâmat, putea fi încă de folos. Cealaltă însă era distrusă.

Marinarii de la cele două bărci se îmbarcară într'una împreună cu cercetașii și cu Zomba și atunci, auziră strigătul lui Jan Bart.

Vâsliră atunci în spre el și îl luară pe bord.

Fuseseeră răniți doi rechini, dar numai unul singur fu adus înapoi: acela pe care'l prinsese Jan Bart. Celălalt nu fu găsit.

Poate, fiind mai puțin grav rănit, se dusese să moară mai departe, la vreo câteva mile de acolo, sau poate rămânând cu arponul și frânghia legată de el pentru totdeauna în spinare, continua să-și trăiască viața sa de brigand al mărilor.

Reveniți pe bord, toți marinarii și cercetașii cari fuseseră la vânătoare se duseră să-și schimbe hainele ude, pe când restul echipajului se grăbea să spintece peștele și să scoată părțile bune de mâncat.

Fu o zi de bucurie pentru toți afară de micii Orlando și Andrea, îndurerați de marea nenorocire care-i făcuse orfani.

A doua zi, la amiază, văzură reapărând grupul lui Cara-

ras cu alți cinci oameni. Erau singurii scăpați de lăcomia fueganilor.

Șalupa cea mare, care era intactă se duse să-i ia și marinarii de pe „Intrepridul", sărbătorind pe supraviețuitorii de pe „Steaua de onoare".

Toți declarară că s'au săturat de acea Țară de Foc: și cercetașii pentru cari se formase expediția, declarară că preferau să se înapoieze în America de Sud spre a'și pune în aplicare marele lor plan de a explora cu deamănuntul Republica Argentină.

Goeleta ridică imediat ancora și sosi a treia zi la Punta Arenas.

Acolo, fiind oaspeții lui Ramon Tomé, cercetașii și Zonîba făcură preparativele pentru marea lor călătorie prin Patagonia și pampasuri.

Și cum la Punta-Arenas nu era nici o bancă unde să poată încasa bani cu scrisoarea de credit semnată de Carnegie, — celebrul miliardar american, — semnară un cec în favoarea lui Ramon Tomé (care să-l încaseze la Santiago din Chili unde intenționa să se ducă) iar primarul le dete contra valoarea în bani spre a-și putea procura tot ce le trebuia pentru marea expediție în republica argentină.

Aveau patru cai excelenți și patru catâri pentru transportul bagajelor, al muniților, al proviziilor și al armelor de schimb: catâri din acea rassă specială statului Chili, care nu obosesc niciodată.

Citiți urmarea în fascicula No. 30 a

CELOR TREI CERCETAȘI

care apare Sâmbătă 29 Aprilie

DEMONUL PAMPASULUI